

Našou túžbou je, aby ste sa aj Vy mohli čím skôr pripojiť k budovaniu tohto nového života. Vieme, že aj Vy túžite po tom, aby ste sa čím skôr vymanili z krvavej nemeckej krutovlády. Preto Vám privolávame:

Nedajte sa odvieť ustupujúcimi nemeckými hordami do Nemecka, nedajte celkom vyrabovať a zničiť svoj súkromný a slovenský národný majetok. Ale naopak, pričiňte sa aj Vy, aby ste urýchlili príchod chvíle, keď si s Vami podáme ruky na úplne slobodnej pôde našej vlasti.

Nemci vyhlásili mobilizáciu a hrozia smrťou všetkým, čo nenarukujú. Starostov robia zodpovednými za to, aby rukovali všetci Slováci, povolaní nimi do boja proti vlastným krvným bratom. Na to je možná len jediná odpoveď: *všetci zbraneschopní chlapi, i so starostami, ujdite do hôr, pripojte sa k partizánom alebo, kde je to účelné a možné, prebíte sa k prvému čl. armádnému sboru.*

Tvorte nové bojové družiny a ozbrojte sa ukrytými zbraňami. Pre chvíľu, keď začnú Nemci ustupovať, pripravte ozbrojené povstanie. *Prepadávajúť nemecký tréň, ničiť nemeckú techniku a až začnú Nemci ustupovať, pobite čím viac týchto vrahov nášho ľudu.*

Chráňte svoj majetok, najmä tiež obilie a iné potraviny, a čo len môžete, ukryte a zakopajte v hore. Statok vyžeňte do hôr. Zabráňte podmínovaniu fabrík a ukryte cenné súčiastky strojov, aby ich Nemci nemohli vyvliecť.

Podporujte našich hrdinských partizánskych bojovníkov potravinami, bielizňou, šatstvom a obuvou.

Buďte si vedomí i toho, že nemeckým šialencom už odbíja posledná hodina. Červená armáda už útočí na srdce Nemecka, na Berlín. Anglo-americkí spojenci, plniac usnesenie Krymskej konferencie, postupujú už za Rýnom do vnútra Nemecka. Armáda maršála Malinovského a generála Petrova spolu s našim československým vojskom oslobodzuje rad-radom naše slovenské kraje.

Blíži sa aj Vaša chvíľa.

Pripravte sa na konečné zúčtovanie s nemeckými vrahmi!

Nech žije náš spoločný boj za oslobodenie slovenského národa!

Nech žije slobodné Slovensko v slobodnom Československu!

Nech žije Červená armáda a jej vodca, maršál Stalin!

Smrť nemeckým votrelcom!

Komunistická strana Slovenska.

AÚD KSS Bratislava. Fond 14, inv. j. 3, str. 1—4. Orig.

[173]

1945, 1. březen. Košice. — Rezoluce o pozemkové reformě, přijatá na konferenci Komunistické strany Slovenska.

Po stáročia sa ozývalo na Slovensku volanie po rozdelení panských majetkov. Koľkokrát v našich dejinách došlo k väčším národným a politickým hnutiam, vždy sa chudobný slovenský sedliak dožadoval rozdelenia panskej pôdy. Tak tomu bolo r. 1848, v r. 1918 i v r. 1938. Jeho túžba nebola doteraz splnená. Až doteraz v značnej miere cudzinci Nemci a maďarskí veľkostatkári boli pánmi slovenskej pôdy. Oni ulúpili pôdu na ktorej od nepamäti hrdlačil a ktorú po stáročia obrábal slovenský človek. Slovákov vytlačili z úrodných nížin do neúrodných krajov a hôr. Svoje lúpeživé ruky položili i na nádherné slovenské lesy, v ktorých Slováčok žil len ako chudobný drevorubač. Slovenská pôda v rukách týchto pánov slúžila na odnárodňovanie a otrocké vykorisťovanie Slovákov.

Prvý raz sa pristúpilo k pozemkovej reforme po svetovej vojne. Zákony ohlasovali na prvý

pohľad veľkej zmeny v pozemkovej dŕžbe. V skutočnosti to boli zákony, ktoré ani vo svojich úmysloch nezodpovedali národným a sociálnym záujmom Slovenska. Dávaly možnosť tomu, čo sa aj v plnej miere stalo, že viac ako polovica majetkov zostala v rukách nepriateľov slovenského národa, maďarských a nemeckých veľkostatkárov. Značná časť vyvlastnenej pôdy stala sa predmetom politických a majetkových čachrov. Boly to t. zv. zbytkové majetky, ktorými prevádzaly vládne strany politické korupcie. Drobný prídelca bol však zatažený neúnosnými hypotekárnymi dlhmi.

Pozemková reforma, ktorú prevádzala Tisova vláda nedotkla sa ani prstom pôdy maďarských veľkostatkárov, hoci maďarskí vládní feudáli vyhodili tisíce slovenských roľníkov z okupovaných krajov južného Slovenska. Vyvlastnila pôdu židom, avšak ani tú nerozdělila medzi slovenský ľud. Konečným efektom tak ako pri arizácii, aj tu bola len politická špekulácia, korupcia a demoralizácia.

Po dvoch pozemkových reformách musíme dnes konštatovať, že pomery v dŕžbe pôdy na Slovensku sú neuspokojujúce nielen z hľadiska sociálneho, ale ani z národného. Tristodesaťtisíc drobných roľníkov t. j. asi 58 % všetkého roľníctva s pôdou vo výmere do 5 ha vlastní len 15 % všetkej pôdy, kým 4.800 statkárov t. j. len 1 % všetkých majiteľov pôdy vlastní 42 % všetkej pôdy. V priemere pripadá na jeden veľkostatok asi 410 ha (v tom počte i štátne majetky) kým 58 % drobného roľníctva vlastní majetky v priemere 2,3 ha. Pri tom treba dôrazne vyzdvihnúť, že prevážna časť súkromných veľkostatkov je v rukách maďarských grófov a nepriateľov slovenského národa. Tieto majetky byly hniezdom protislovenských a protislovanských úkladov. Z nich žila maďarská irredenta a byly prameňom hmotnej i morálnej podpory pre protidemokratické pikle.

Slovenské roľníctvo ponaučené z dvoch pozemkových reforiem nepripustí, aby tretia pozemková reforma nebola rýchle a dôsledne prevedená. Je to tak sociálny ako i nacionálny záujem Slovenska. Zaväzuje nás k tomu slávne slovenské povstanie v jeseni minulého roku, zaväzujú nás k tomu vyhasnuté životy našich najlepších už či medzi partizánmi — povstalcami, alebo medzi príslušníkmi československej armády. Naši vojaci a partizáni nebojújú preto, aby najlepšia slovenská pôda i naďalej zostala v rukách našich nepriateľov. Vyženieme zo Slovenska všetkých starousadlých i novoprivandrovalých Nemcov, vyvlastníme pôdu všetkým maďarským veľkostatkárom, domácim kolaborantom a zradcom.

S potešením berieme na vedomie, že Slovenská národná rada vydala už nariadenie v tomto smysle.¹ Slovenská pôda podľa tohoto nariadenia vracia sa Slovákom. Sme presvedčení, že po dlhých stáročiach Slováci sa znovu stane pánom ulúpenej mu pôdy. Obraciame sa k všetkým slovenským roľníkom s výzvou, aby v smysle nariadenia SNR pristúpili ihneď k rozdeleniu konfiškovanej pôdy. Tvorte miestne a okresne roľnícke komisie a dokážte, že rýchlejšie a spravodlivejšie prevediete pozemkovú reformu, než akýkoľvek byrokratický aparát. Vy viete najlepšie, komu patrí slovenská pôda a kto bude na nej najlepšie hospodáriť.

Vzdávame vďaku bratskej Červenej armáde, ktorá vyháňa nemeckých okupantov a poráža nepriateľov nášho národa. Vieme, že ona má hlavnú zásluhu na tom, že na Slovensku sa Slováci stane pánom, že slovenská pôda sa vracia Slovákom.

Nakoniec obraciame sa s výzvou k Slovenskej národnej rade, aby čím skorej prišlo k prípravným prácam pre širokú pozemkovú reformu, ktorá by previedla rovnomerné a spravodlivé rozdelenie všetkej pôdy na Slovensku.

AUD KSS Bratislava. Fond 14, inv. j. 4, str. 1—3. Orig.

¹ Viz poznámku k dokumentu čí. 170.